

Відділ аналітики та управління інформацією

Аналітичний звіт

**Опитування науково-педагогічних працівників щодо якості роботи
дирекцій (деканатів) структурних підрозділів**

СМЯ АЗ 06.08 – 01 – 2018

*Обробка статистичних даних та
підготовка матеріалів – фахівець
відділу аналітики та управління
інформацією Світлана Деркач*

*Обробка статистичних даних та
формування висновків – начальник
відділу аналітики та управління
інформацією Андрій Гізун*

КИЇВ – 2018

Аналітичний звіт

Опитування науково-педагогічних працівників щодо якості роботи дирекцій (деканатів) структурних підрозділів

Відділом моніторингу якості вищої освіти та відділом аналітики та управління інформації було проведено опитування стосовно якості роботи дирекцій/деканатів. Опитування було здійснене за допомогою гул-форми і включало наступні питання:

- 1) *Виберіть інститут/факультет, в якому Ви викладаєте.*
- 2) *Чи задоволені Ви роботою дирекцій(деканатів) університету? В коментарях надайте, будь ласка, Ваші пропозиції щодо покращення ситуації.*
- 3) *Як часто Ви звертаєтесь до дирекцій? В коментарях зазначте, будь ласка, з яких питань найчастіше.*
- 4) *Як адміністрація інституту (факультету) реагує на Ваше звернення?*
- 5) *Чи сприяють дирекції (деканати) Вашій науковій, дослідницькій та творчій діяльності? Ваші пропозиції щодо створення належних умов для реалізації Вашого потенціалу.*
- 6) *Оцініть рівень бюрократизації процедур в інститутах (на факультетах)? Наскільки це заважає вашій роботі? В коментарях зазначте процеси, які уповільнюються через бюрократичні перепони.*
- 7) *Зазначте стиль управління дирекціями (деканатами), що на Вашу думку використовується в університеті. В коментарях зазначте оптимальний стиль управління.*

Характеристика соціологічної вибірки.

Всього в опитуванні взяло участь 109 науково-педагогічних працівників. Однак, враховуючи загальну кількість студентів в НАУ – близько 1500 – вибірка є неповною та не репрезентативною (норма 286 учасників для 1000 і 333 учасників для 2000), що при такому розмірі може приводити до виникнення помилок щодо різних критеріїв в 9-10 %.

Серед опитаних є НПП всіх інститутів НАУ, але близько половини відповідей надано інститутом аеропортів, що в значній мірі може викривляти результати опитування і може вказувати на цілеспрямований вплив з метою зміни очікуваних результатів. Тобто вибірка не є рівномірною.

8) Основні показники вибірки отримані на основі відповідей на питання 1. *Виберіть інститут/факультет, в якому Ви викладаєте.*

Інститут	кількість	%
НН АКІ	3	2,8%
НН ГМІ	1	0,9%
НН ІАЕТ	6	5,5%
НН ІАП	54	49,5%
НН ІЕБ	9	8,3%
НН ІДС	5	4,6%
НН ІКІТ	3	2,8%
НН ІМВ	8	7,3%
НН ІНО	5	4,6%
ФЕБА	14	12,8%
ФТТ	1	0,9%
КВП	0	0,0%
ІМСО	0	0,0%
НН ЮІ	0	0,0%

Питання 3-7 є змістовною частиною опитування і дозволяють побачити загальний рівень задоволеності науково-педагогічних працівників роботою адміністративних працівників на рівні дирекцій та деканатів.

2. *Чи задоволені Ви роботою дирекцій(деканатів) університету? В коментарях надайте,*

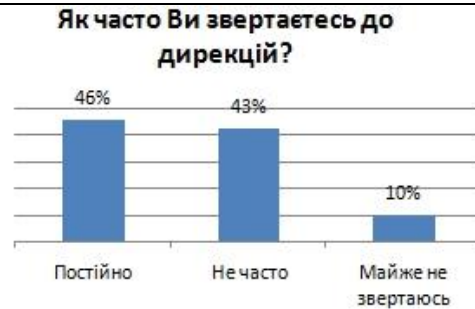
будь ласка, Ваші пропозиції щодо покращення ситуації.

Так, цілком	67	61,50%
50/50	19	17,40%
Не задоволений	22	20,20%

3. Як часто Ви звертаєтесь до дирекцій? В коментарях зазначте, будь ласка, з яких питань найчастіше.

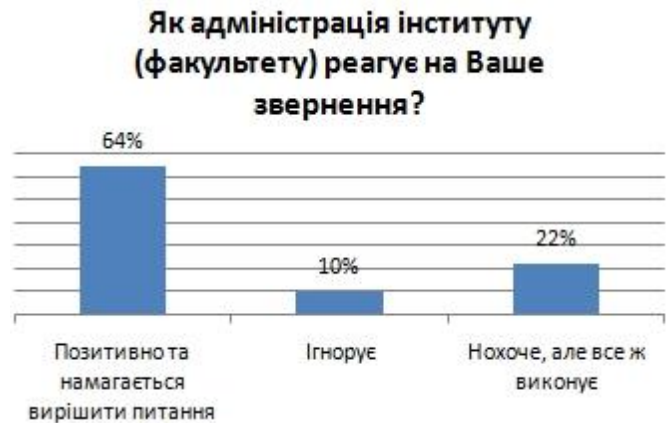
Постійно	50	46%
Не часто	47	43%
Майже не звертаюсь	11	10%

Додатково респонденти зазначали основні причини своїх звернень серед яких можна виділити вирішення питань у кураторській групі, питання навчального процесу, виховної складової сучасної молоді, розклад, питання відрядження, конкурсні справи.

4. Як адміністрація інституту (факультету) реагує на Ваше звернення?

Позитивно та намагається вирішити питання	70	64%
Ігнорує	11	10%
Нохоче, але все ж виконує	24	22%

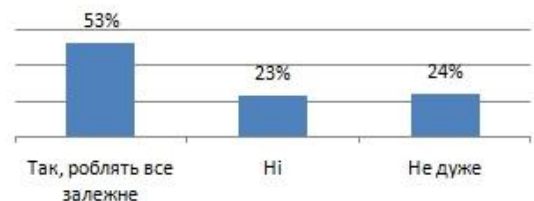

Додатково респонденти зробили свої коментарі, в яких зазначили, що адміністрація намагається перекласти виконання обов'язків деканату на кафедру, часто знаходить відмовки, якщо позиція не співпадає з позицією дирекції та відверто заявляє: мені/нам це не вигідно/не потрібно.

5. Чи сприяють дирекції (деканати) Вашій науковій, дослідницькій та творчій діяльності? Ваші пропозиції щодо створення належних умов для реалізації Вашого потенціалу.

Так, роблять все залежне	57	53%
Ні	24	23%
Не дуже	25	24%

Чи сприяють дирекції (деканати) Вашій науковій, дослідницькій та творчій діяльності?

6. Оцініть рівень бюрократизації процедур в інститутах (на факультетах)? Наскільки це заважає вашій роботі? В коментарях зазначте процеси, які уповільнюються через бюрократичні перепони.

Рівень бюрократизації високий, працювати неможливо	26	24%	<p>Оцініть рівень бюрократизації процедур в інститутах (на факультетах)? Наскільки це заважає вашій роботі?</p> <table border="1"> <caption>Оцініть рівень бюрократизації процедур в інститутах (на факультетах)? Наскільки це заважає вашій роботі?</caption> <thead> <tr> <th>Рівень бюрократизації</th> <th>Відсоток</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Рівень бюрократизації високий, працювати неможливо</td> <td>24%</td> </tr> <tr> <td>Рівень бюрократизації середній, заважає працювати</td> <td>28%</td> </tr> <tr> <td>Рівень бюрократизації низький, мене все влаштовує</td> <td>42%</td> </tr> </tbody> </table>	Рівень бюрократизації	Відсоток	Рівень бюрократизації високий, працювати неможливо	24%	Рівень бюрократизації середній, заважає працювати	28%	Рівень бюрократизації низький, мене все влаштовує	42%
Рівень бюрократизації	Відсоток										
Рівень бюрократизації високий, працювати неможливо	24%										
Рівень бюрократизації середній, заважає працювати	28%										
Рівень бюрократизації низький, мене все влаштовує	42%										
Рівень бюрократизації середній, заважає працювати	31	28%									
Рівень бюрократизації низький, мене все влаштовує	45	42%									

Респонденти прокоментували:

- Рівень бюрократизації в інститутах (на факультетах), як правило, на пряму залежить від рівня бюрократизації роботи головних управлінських структур НАУ.
- Дуже високий. Будь-який робочий момент діяльності кафедри чи окремого викладача треба погоджувати з деканатом та службами ректорату, кількість погоджень не виправдана, оскільки більшість віз носять формальний характер і не відображають відповідальності посадових осіб. Вважаю, що 80% робочого часу, що стосується "другої половини дня", витрачається на бюрократичні процедури. Наприклад, погодження видання методичних вказівок з навчальної дисципліни займає від 2-х до 5-и тижнів, при цьому за зміст методички фактично відповідає автор та зав. кафедри. Давно пора перейти на електронний обмін інформацією. Найбільше вражає стан взаємодії з приймальною комісією. Абітурієнти здають в приймальну комісію всі необхідні документи та копії. Але на початку навчального року куратори знову вимагають у першокурсників копії паспорта, ідентифікаційного коду та фотографій для деканату. Питання: чому приймальні комісії не можуть передавати цю інформацію в деканати? Це погіршує наш імідж в очах студентів.
- постійні зміни форм документів, звітів, вимог щодо оформлення. надзвичайна кількість підписів, яку потрібно збирати для документів будь-якого рівня

7. Зазначте стиль управління дирекціями (деканатами), що на Вашу думку використовується в університеті. В коментарях зазначте оптимальний стиль управління

Вертикальне управління (бюрократичне)	48	44%	<p>Зазначте стиль управління дирекціями (деканатами), що на Вашу думку використовується в університеті.</p> <table border="1"> <caption>Зазначте стиль управління дирекціями (деканатами), що на Вашу думку використовується в університеті.</caption> <thead> <tr> <th>Стиль управління</th> <th>Відсоток</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Вертикальне управління (бюрократичне)</td> <td>44%</td> </tr> <tr> <td>Горизонтальне управління (демократичне)</td> <td>17,40%</td> </tr> <tr> <td>Поєднання вертикального та горизонтального</td> <td>39,50%</td> </tr> </tbody> </table>	Стиль управління	Відсоток	Вертикальне управління (бюрократичне)	44%	Горизонтальне управління (демократичне)	17,40%	Поєднання вертикального та горизонтального	39,50%
Стиль управління	Відсоток										
Вертикальне управління (бюрократичне)	44%										
Горизонтальне управління (демократичне)	17,40%										
Поєднання вертикального та горизонтального	39,50%										
Горизонтальне управління (демократичне)	19	17,40%									
Поєднання вертикального та горизонтального	43	39,50%									

Респонденти надали свої поради щодо покращення існуючої системи:

- дирекція має співпрацювати зі студентами і викладачами, сприяти покращенню умов навчання студентів.
- Рекомендується враховувати інтереси колективу кафедри (!) - як первинної ланки інститутів (факультетів), що працює зі студентами - головними споживачами освітніх послуг.
- Стиль управління явно не демократичний, а швидше за все бюрократичний. Ми змушені виконувати велику кількість розпоряджень від ректорату, деканату, служб тощо.

При цьому часу і сил на творчу діяльність і удосконалення викладання навчальних дисциплін не залишається. Можна сказати, що існуючий стиль управління породжує безініціативність викладачів і намагання виконувати все "для галочки". Немає стратегічного бачення того, куди йдемо і як будемо змінюватися. Зміни на місцях, тобто кафедрах, блокуються, бо без погодження ти не маєш права нічого зробити.

Висновки та рекомендації

Не дивлячись на не повноту та нерівномірність вибірки результати в цілому виглядають об'єктивними і несуперечливими. Так, кожен 5-ий науково-педагогічний співробітник незадоволений роботою дирекцій (деканатів), а кожен 10-ий не звертається до них за будь-якими питаннями. Однак майже 2/3 респондентів позитивно оцінюють роботу дирекцій (деканатів) і зазначають, що ті реагують на всі звернення викладацького складу (при цьому частка відповідей, в яких повідомляється про ігнорування ініціатив та запитів дирекціями складає 10%).

Відповідно до звернень НПП можна визначити основні сфери залучення дирекцій до загально університетських питань: виховна робота та організація навчального процесу. Відповіді щодо сприяння науковій та творчій діяльності, відсутність коментарів з цього приводу, показують, що на не розуміння НПП і дирекціями (деканатами) адміністративних задач керівництва в цьому напрямі або їх відсутність взагалі.

Дивно високий показник відповіді респондентів щодо низького рівня бюрократизації процедур на рівні дирекцій (деканатів), хоча й понад половина відчуває негативний вплив на свою роботу в основному через постійні зміни форм документів, звітів, вимог щодо оформлення (що потребують нового пере підписання таких документів), а також через необхідність погоджувати з деканатом та службами ректорату різних документів, кількість погоджень не виправдана, оскільки більшість віз носять формальний характер і не відображають відповідальності посадових осіб.

Щодо стилів управління, то переважно науково-педагогічні працівники відмічають ознаки жорсткого вертикального управління, побоювання, існуючий стиль управління породжує безініціативність викладачів і намагання виконувати все "для галочки". Викладачі бажають демократизації та посилення ролі кафедр.

Рекомендовано:

1) Продовжити опитування викладачів з певною періодичністю, розширюючи соціологічну вибірку та канали поширення опитування.

2) Переглянути положення про дирекції (деканати), особливо в частині їх завдань та функцій, провести оптимізацію цих положень в аспекті максимального розширення підтримки діяльності НПП.

3) Розширити інформаційну та консультативну складову діяльності дирекцій (деканатів) в науковій сфері.

4) Провести аудит документації цих процесів на рівні дирекцій з метою виявлення дублювань, надмірного тиску з боку посадових осіб, перевірки вимог візування заяв, подань, документів.

5) Провести діалог на рівнях НПП-дирекції, НПП-ректорат, дирекції-ректорат з метою формулювання нових підходів та принципів організації взаємодії як основних складових системи надання освітніх послуг.